

Krizový plán – školní rok 2016/2017

Krizový plán je nedílnou součástí školního Minimálního preventivního programu. Byl vytvořen dle Metodického pokynu MŠMT č.j. 14514/2000-51 a Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28.

Krizový plán je založen na podpoře pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky a mezi učiteli a žáky a je veden úsilím o vytvoření bezpečného prostředí ve škole.

Z tohoto plánu jednoznačně vyplývají kompetence jednotlivých osob a specifický postup a způsob řešení. Postupy krizového plánu jsou jasné a závazné pro každého pracovníka školy a určují konkrétní odpovědnost jednotlivých pracovníků.

S krizovým plánem byli prostřednictvím webových stránek školy seznámeni žáci, jejich zákonní zástupci a zaměstnanci školy.

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče byli informováni, na koho se obrátit v případě řešení vzniklých problémů:

- třídní učitelé
- školní metodik prevence : Mgr. Miluše Chalupová
- výchovný poradce: Mgr. Petra Musilová
- ředitel školy: Mgr. Marta Novotná

Poradenská a jiná preventivní zařízení:

PPP a SPC Vysočina Žďár nad Sázavou, Veselská 35/43, tel.: 566 622 387

PPP Havlíčkův Brod, Nad Tratí 335, tel.: 569 422 171

Centrum prevence Oblastní charity Žďár nad Sázavou, Horní 22, tel.: 777 755 658

OSPOD Žďár nad Sázavou, Žižkova 227/1, tel.: 566 688 320

Důležitá telefonní čísla:

Linka důvěry – 241 484 149

Linka právní pomoci – 777 800 002

Linka Vzkaz domů – 800 111 113

Linka bezpečí – 116 111

Linka Ztracené dítě – 116 000

Růžová linka – 272 736 263

Policie ČR - 158

Krizový tým (dále KT) při řešení šikany a agrese na Základní škole Nížkov:

Novotná Marta, Mgr. - ředitelka školy

Musilová Petra, Mgr. - zástupce ředitele školy, výchovný poradce

Chalupová Miluše, Mgr. - metodik prevence

Satrapová Radka – vychovatelka školní družiny

Postup školy při diagnostice a vyšetřování šikany a agrese v prostředí školy

Škola je povinna řešit šikanu ve škole a na akcích pořádaných školou, mimo školu je to

věc policie a rodičů.

1. odhad závažnosti problému - okamžitě informovat výchovnou komisi (vedení školy, *MP, VP, TU*) - velmi důležité je určit, zdali vzniklý problém vyřešíme sami, nebo jestli je třeba zahájit spolupráci s odborníkem

4 kritéria:

- a) způsob chování, výpovědi obětí a svědků
- b) závažnost a četnost agresivních projevů
- c) čas – jak dlouho šikanování trvá
- d) počet agresorů a obětí

2. rozhovor s informátory a obětí

- rozhovor s informátory (osoba, která na problém upozornila)

- nezpochybňovat
- chránit zdroj a obsah informací
- zvýšit pozornost ve třídě, kde se problém objevil
- ověřování informací
- provést zápis o zjištěných skutečnostech a informovat *MP, VP* nebo vedení školy

- rozhovor s obětí (ŠMP, TU nebo vychovatelka ŠD)

- rozhovor vést diskrétně – nikdy neřešit před třídou!
- citlivý přístup
- dbát na důvěrnost informací
- nezpochybňovat
- ověřovat výpovědi
- neslibovat něco, co nemůžeme splnit
- provést zápis o zjištěných skutečnostech (předat *VP* nebo vedení školy)

3. nalezení vhodných svědků (ŠMP, TU nebo vychovatelka ŠD)

- spolupráce s informátory
- důležití jsou žáci, kteří sympatizují s obětí
- výslech svědků nejlépe mezi čtyřma očima (např. po vyučování, požádat o odnesení pomůcek do kabinetu), aby ostatní nevěděli (ochrana obětí)

4. individuální rozhovory se svědky (ŠMP, TU nebo vychovatelka ŠD)

- nekonfrontovat oběti s agresorem, ani jejich zákonné zástupce
- konfrontaci svědků připustit pouze při protichůdných informacích

5. ochrana obětí

- zvýšená pozornost v kolektivu - zpřísnit dozory (kontrolovat pohyb dětí na WC a v dalších prostorách školy, po dobu šetření je možné se souhlasem vedení nechat oběť doma)

- doporučit rodičům odborníka z PPP nebo jinou vhodnou instituci

6. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi (ŠMP, TU nebo vychovatelka ŠD)

- popis a zmapování vzniklé situace
- utřídění informací (porovnání důkazů, znalost vztahů v kolektivu)
- provést zápis o zjištěných skutečnostech (předat VP nebo vedení školy)

7. krizový tým

- třídní učitel a metodik prevence předají informace řediteli školy, případně jeho zástupci
- ředitel školy svolá krizový tým a konzultuje s ním další postup
- ředitel školy se spojí se zákonnými zástupci případné oběti šikany, konzultuje s nimi výskyt nepřímých znaků šikany a domluví se s nimi na další spolupráci
- ředitel školy se spojí se zákonnými zástupci agresora a informuje je o vzniklé situaci
- zákonní zástupci žáků by měli být zváni na jednání ve škole jednotlivě, písemnou formou
- z každého jednání by měl být proveden zápis, který obsahuje (datum, předmět jednání, závěrečná ustanovení, podpisy všech zúčastněných a souhlas rodičů s navrhovaným opatřením)

8. rozhovor se zákonnými zástupci obětí (výchovní komise)

- informovat zákonné zástupce o zjištění, závěrech, přijatých opatřeních
- z každého jednání by měl být proveden zápis, který obsahuje (datum, předmět jednání, závěrečná ustanovení, podpisy všech zúčastněných a souhlas rodičů s navrhovaným opatřením)
- časový horizont pro sledování situace -14 dní - informace o situaci – rodinné a školní klima
- je třeba dohodnout formu spolupráce školy a zákonných zástupců (ochrana oběti)

9. práce s celou třídou

- uzavření celé záležitosti vedením školy ve třídě (VP, MP, TU)
- nastavení pravidel v kolektivu - TU + MP a informování pedagogického sboru
- sledování třídy
- cíleně pracovat na zlepšení vztahů v kolektivu, v případě pokračující šikany kontaktovat MP, VP, popřípadě odbornou instituci

Strategie vyšetřování

Hlavní zásady:

- je třeba ochránit informátory před pomstou agresorů
- vyšetřování obětí, svědků i agresorů je realizováno tak, aby ostatní nemohli vyhodnotit, co kdo řekl

Pět kroků vyšetřování:

1. rozhovor s informátory a oběťmi
2. nalezení vhodných svědků
3. individuální rozhovory se svědky
4. zajištění ochrany obětem
5. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi, nikdy nekonfrontovat oběť a agresora

Cíle vyšetřování:

1. Kdo je obětí? Kolik je obětí?
2. Kdo je agresorem? Kolik jich je?
3. Kdo je iniciátorem, kdo se pouze účastní ?
4. Co, kdy, kde a jak konkrétního dělali agresoři obětem?
5. K jakým závažným agresivním projevům došlo?
6. Kde byli a co dělali ostatní svědkové?
7. Jak dlouho šikanování trvá?

Výpovědi k jednotlivým otázkám je nutné zapsat a uspořádat do důkazního materiálu.

Postup školy při výskytu podezřelé látky a při podezření na užití návykové látky v prostředí školy

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky, které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. Patří sem také alkohol a tabák. Konzumace návykových látek je považována za rizikové chování.

Při nálezů neznámé látky

1.
  - zajistí - li pedagog podezřelou látku a je podezření, že se jedná o drogu či jinou škodlivou látku, v přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru uloží tuto látku do obálky
  - na obálku napíše datum, čas a místo zajištění látky, příp. komu byla odebrána, podepíše se a uvede jméno svědka; obálku přelepí, opatří razítkem školy a uschová ji do školního trezoru
  - poté je nutno bezodkladně vyrozumět policii; identifikaci provede vždy policie, nikoli zaměstnanec školy; při převzetí neznámé látky policistou si škola nechá tuto skutečnost písemně potvrdit
  - pokud je zajištěna podezřelá látka u dítěte, které jeví známky otravy, předá se látka stejným způsobem uložena přivolanému lékaři
2.
  - pedagog neznámou látku ponechá na místě nálezů
  - bezodkladně zavolá policii
  - do příjezdu policie zajistí dohled na místě nálezů, příp. zadrží žáka, u něhož byl nález učiněn

Při ohrožení zdraví žáka

- 1.

- dítě jeví příznaky užití omamné látky je odvedeno ze třídy do místnosti, kde zůstane po dobu, než si pro něj přijdou rodiče nebo lékařská služba; pedagog zajistí nad dítětem dohled dospělé osoby
- škola bezodkladně informuje rodiče žáka nebo jeho zákonné zástupce o blíže nespecifikovaných zdravotních potížích žáka; rodiče jsou vyzváni k tomu, aby si dítě co nejdříve vyzvedli ze školy, neboť je nutné lékařské vyšetření
- jakmile si rodič přijde pro žáka do školy, je seznámen se zdravotními potížemi
- škola apeluje na rodiče, aby s dítětem navštívil lékaře a odkáže rodiče na odborníky na specializovaných pracovištích
- pokud si rodič do školy pro dítě nepřijde, pracovník školy zavolá lékařskou službu nebo zajistí doprovod žáka k lékaři dospělou osobou; rodič je o postupu školy předem informován
- škola vyhotoví zázpis o průběhu celého případu a stanoví postup, jak zamezit případnému výskytu žáka pod vlivem omamné látky nebo výskytu podezřelé látky ve škole
- škola informuje sociální odbor v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou nebo alkoholem nebo je v akutním ohrožení zdraví po požití drogy

2.

- škola vyzve rodiče žáka k jednání se školou; rodiče jsou seznámeni se všemi skutečnostmi případu, porušením řádu školy, návrhem výchovného opatření, který schválila a doporučila pedagogická rada; škola doporučí rodičům žáka specializovanou pomoc odborníků, vyhotoví dva zápisy z jednání - jeden obdrží rodiče žáka, druhý zůstane uložen ve škole; škola nabídne rodičům pomoc – monitorování, pravidelné schůzky TU, MP, VP, vedení školy

3.

- ve školním řádu je uveden zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy; žáci jsou znovu seznámeni se školním řádem
- proběhne třídní schůzka rodičů, na níž budou seznámeni s účinky a příznaky užití návykových látek, jak se škola k případu postaví, jak bude pracovat s rizikovou třídou v preventivní oblasti; rodiče jsou vybídnuti ke spolupráci při výskytu sociálně nežádoucího chování, jsou seznámeni s náplní práce a konzultačními hodinami metodika prevence a výchovného poradce; jsou dále seznámeni s tím, že dítě pod vlivem návykové látky ve škole porušuje vnitřní řád školy

4.

- žák, který prokazatelně užil omamnou látku v areálu školy a tím porušil řád školy, bude kázeňsky potrestán

5.

- žáci jsou obecnou formou seznámeni s případem a jsou upozorněni na závažnost držení, přechovávání a užívání návykové látky a to nejen v areálu školy
- třída, v níž se problém objevil, bude pečlivě sledována.

Při podezření, že žák zneužívá návykové látky (časná intervence) - (metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel, pověřený pracovník)

1.

- provede diskrétní šetření – zjistí citlivě co nejvíce informací
- provede pohovor s dítětem – dva z uvedených pracovníků, doporučí mu rozhovor s odborníkem (PPP, zdravotní zařízení apod.)

2.

- při důvodném podezření informuje rodiče nebo zákonné zástupce a upozorní je na další postup

školy v případě akutního ohrožení zdraví po požití drogy

- v případě negativní reakce rodičů na sdělené skutečnosti a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka další péči, uvědomí škola sociální odbor
- pokud není v silách školy společně s rodiči problém vyřešit, doporučí rodičům další odbornou pomoc

Postup školy při výskytu krádeží a vandalismu v prostředí školy

Nahlášení krádeže žákem

- pracovník školy pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného a informaci předá MP, VP nebo řediteli školy
- MP, VP nebo ředitel školy o záležitosti informují TU a pokusí se ztracený předmět dohledat
- v případě, že se předmět podaří dohledat a viník krádeže je znám, je vhodné pokusit se dosáhnout náhrady škody poškozenému, kompenzaci vzniklé škody a napravit vztah mezi poškozeným a pachatelem
- pokud se předmět dohledat nepodaří, vedení školy ohlásí věc na Policii ČR
- v případě, že je znám pachatel z řad žáků školy, u něhož se jedná o opakované jednání a dosud provedená výchovná opatření neměla účinek, je třeba pachatele nahlásit OSPOD Žďár nad Sázavou
- o průběhu šetření, jeho výsledcích a přijatých opatřeních provede MP, VP nebo ředitel školy záznam

Vznik škody způsobené vandalismem

- pracovník školy, který zjistí poškození školního majetku, provede o věci záznam obsahující všechny důležité skutečnosti a informuje MP, VP nebo ředitele školy
- MP, VP nebo ředitel školy o záležitosti informují TU a pokusí se dohledat viníka
- v případě, že škola viníka zná, bude vedení školy neprodleně informovat zákonného zástupce viníka a na jeho zákonném zástupci vymáhat náhradu škody
- v případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradě škody, vyrozumí škola Policii ČR a může škodu vymáhat soudní cestou
- pokud se jedná o opakované jednání téhož žáka a předchozí opatření, která podnikla škola, neměla žádný účinek, bude vedení školy informovat o chování žáka OSPOD

Postup školy při zjištění neomluvené absence, záškoláctví

- neomluvenou absenci oznámí pedagogický pracovník, který ji zjistí, neprodleně třídnímu učiteli žáka a řediteli školy
- ředitel školy zajistí, aby byl informován zákonný zástupce žáka
- dále bude postupováno v souladu se zákonem

Šetření a výslech policií - vstup policie do školy

Zaměstnanci školy se snaží o maximálně dobrou spolupráci a vzájemný respekt.

- policista je povinen prokázat se – stejnokrojem s identifikačním číslem, služebním průkazem nebo odznakem služby kriminální policie
- v případě pochybností o totožnosti policisty si zaměstnanec školy ověří totožnost telefonickým dotazem na pracoviště policie
- ředitel nebo jeho zástupce se seznámí s předmětem policejního úkonu a důvody, jež k němu vedou
- policie může vyžadovat podání vysvětlení, provádět výslech, předvolat nebo předvést žáka mimo školu; výslech provádí zpravidla policista v občanském oděvu, převezení za použití civilního vozidla
- škola zajistí dohled dospělou osobou po celou dobu služebního zákroku i služebního úkonu a to i v případě, že je proveden ve škole; písemně je zaznamenáno číslo policisty, jméno převáženého dítěte a datum; po ukončení procesu je žák předán zpět do školy nebo je předán zákonnému zástupci
- vyrozumění rodičů provádí policista předem (u osoby mladší 15 let informuje také orgán sociálně právní ochrany mládeže); v případě, že tak neučinil, informuje rodiče třídní učitel
- o způsobu vyrozumění se domluví s policistou
- policista může úkon provést i v případě, že vyrozumění rodiče nelze zajistit a provedení úkonu nelze odložit; podle zákona mohou být mladiství vyslýcháni i bez účasti zákonného zástupce
- na požádání policie ředitel školy poskytne vhodnou místnost k šetření žáka ve škole, zajistí také pedagogický dozor

Oznamování trestné činnosti

- v případě, že je zaměstnanec školy svědkem trestné činnosti nebo se o ní dozví, ohlásí to řediteli školy a provede o tom písemný zápis
- škola celou záležitost oznámí Policii ČR
- trestnou činností se rozumí užívání omamných látek, gamblerství, šikana, týrání, vraždy, loupeže, pohlavní zneužívání, znásilnění, majetková trestná činnost, vystavení šikaně či týrání, příp. jinému nežádoucímu zacházení ve škole i mimo školu